

Routekaart

Net zoals werk en privé zich steeds meer mengen, is het ook nodig om zowel bovenstroommanagement als onderstroommanagement in te zetten. Het is niet het één of het ander, maar het is beide. Een complete leider kan beide.

De logica in het één, en het ander is heel anders, zoals je al hebt gelezen in het eerste deel. Dat maakt het soms wat lastig als je net start met het toevoegen van onderstroommanagement.

Deze routekaart helpt je te navigeren tussen boven- en onderstroom. Naarmate je meer ervaring hebt opgebouwd, zal je automatisch soepeler kunnen schakelen tussen de twee soorten logica.

1 Start bij het probleem of doel

Iets waar je last van hebt, kan zowel een probleem zijn als een (negatief) symptoom. In het eerste geval moet je het in de bovenstroom aanpakken, in het tweede geval in de onderstroom. Een doel dat je wilt bereiken kan zowel een aanleiding of wens in de bovenstroom zijn als een manier om iets op te lossen in de onderstroom.

Als je geen probleem of doel hebt, is er geen aanleiding om een interventie te doen; dan zorg je gewoon dat hoe het nu gaat wordt onderhouden.

2 Doe wat je altijd doet

Los het probleem op de best mogelijke manier op of werk het beste plan uit dat naar het doel leidt. Doe hoe je het altijd doet. Voer de bovenstroomacties uit zoals je ze kent.

Behalve wanneer je:

- merkt dat je met patronen te maken hebt;
- er een onderbuikgevoel (of andere fysieke reactie) bij hebt;
- geen idee hebt hoe je het moet aanpakken, ondanks al je kennis en ervaring;
- het eens op een andere manier wilt proberen, ontdekken waar dat je brengt.

Gebruik dan een van de tools uit de toolbox:

1. Quick wins
2. Continu verbeteren in de onderstroom
3. Toegang tot de onderstroom krijgen
4. KVI's: de KPI's van de onderstroom
5. Je denkproces organiseren
6. Leiderschap in de onderstroom
7. Samenwerkingsanalyse
8. Quick scan van de verbindingen
9. Nieuwe start

3 Volg de beweging

Via de tools herschik je de verbindingen. Er komt altijd automatisch een beweging op gang. Er gaat vanzelf iets goed, je hebt er niets voor hoeven doen of bedenken. Dit soort beweging is een systeembeweging. Het komt voort uit het systeem en is potentie die loskomt doordat jij de verbindingen hebt herschikt.

4 Onderneem actie

Als je eenmaal weet welke beweging er al is en deze kunt volgen, moet je in de bovenstroom de bijbehorende actie ondernemen.

Deze lijst hoort bij het boek Onderstroommanagement, systemisch werken voor doeners en makers van Jan ter Bogt en Siets Bakker.

Gebruik met bronvermelding de lijst zoals je wilt.

